

PRATİK DEFTER

AKILLIM!

TÜRKÇE

CEVAP ANAHTARLARI

5

I. BÖLÜM: BECERİ ALANLARI (GENEL)

ÖĞRENELİM (s. 10)

- A. 1. Tüm fotoğrafları / çerçeve / fotoğrafın konulduğu kenarlık
2. bir yazının çevresindeki çizgiler / yakın olduğu için
- B. 1. Temel
3. Temel
4. Yan

Mecaz Anlam (s.11)

- A. 1. ölçüm sonunda bulunan / gerçek
2. uygun olma durumu
- B. TDK'nin sözlüklerinden yararlanmalıyız. Sözcüğün cümledeki bağlam anlamını doğru anlamalıyız. Mecazlı anlamların ancak söz içerisinde ortaya çıktığını unutmamalıyız.

Terim Anlam (s.12)

- A. 1. Terim anlamıyla kullanılmış.
2. Mecaz anlamıyla kullanılmış.
3. Gerçek anlamıyla kullanılmış.
4. Terim anlamıyla kullanılmış.

UYGULAYALIM (s. 13-14)

- A. 2. Terim
3. Mecaz
4. Terim
5. Gerçek
6. Mecaz
- B. 1. C
Bu soruyu doğru cevaplayabilmek için "hava" sözcüğünün gerçek anlamını bilmemiz gerekli. Günlük hayatta sıkça kullandığımız bu sözcük, "bütün varlıkların solunumuna yarayan; rensiz, kokusuz, akışkan gaz karışımı" demektir. "Hava" sözcüğü C seçeneğinde bu anlamda değil, "kendi kendine" anlamında kullanılmış. Yani gerçek anlamından sıyrılmış, mecaz anlam kazanmıştır.
2. D
A, B ve C seçeneklerindeki altı çizili sözcükler, sözlüklerdeki ilk anlamlarında, yani gerçek anlamlarında kullanılmış. Oysa D'deki "postaladı" sözcüğü, gerçek anlamının dışında bir anlam kazanmış.
3. C
"Umutsuz", "hüzünlü" ve "patırtı" sözcükleri, kullandıkları cümlelerin içinde, özel alana ait bir anlamla kullanılmamıştır. C'deki "sinir" sözcüğü ise cümlede "anatomi" alanındaki anlamıyla kullanılmıştır. O hâlde bu cümledeki sinir sözcüğü terim anlamıdır.
4. A
A seçeneğindeki "yamuk", "açı" ve "ölçü" sözcükleri terim anlamlarıyla kullanılmıştır. Bu sözcüklerin terim alanları matematiktir. B, C ve D seçeneklerinde terim anlamı sözcük bulunmamaktadır.

PEKİŞTİRELİM (s. 15)

- A. a. Fossil / Antropoloji - Paleontoloji
b. Mineral / Fen bilimi
c. Vadi / Coğrafya -Jeoloji
ç. Anayasa / Toplum bilim
d. Eylem / Dil bilim
- B. 1. terim
2. mecaz
3. gerçek

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 16-18)

1. B 3. C 5. D 7. D 9. B 11. C 13. D 15. D 17. C
2. D 4. A 6. C 8. D 10. A 12. A 14. B 16. A

ÖĞRENELİM (s. 19)

kolun bilekten parmak uçlarına kadar olan bölümü kez, defa

UYGULAYALIM (s. 20)

1. A
Bu soruyu doğru cevaplamanız için; "huy", "iklim" ve "tembel" sözcüklerinin anlamlarını bilmeniz gerekli. Bu sözcükler günlük hayatta sıkça karşımıza çıkan sözcükler. Yine de cevabı, kafamızda netleştirmek için seçenekleri tek tek okuyarak sözcüklerle eşleştirmeliyiz:
B'deki anlam → Tembel
C'deki anlam → Huy
D'deki anlam → İklim
Öyleyse A'daki anlam altı çizili sözcüklerden hiçbirini karşılamıyor.
2. C
"Artmak" sözcüğü A'da "sayıca çoğalmak", B'de "kalan", D'de "şiddetlenmek" anlamındadır. C'de ise "para karşılığının yükselmesi" yani "değerinin artması" anlamındadır.
3. D
D'deki "sökmek" sözcüğü "bir şeyi bulunduğu yerden kuvvet kullanılarak veya gevşeterek çıkarmak, çekip ayırmak" anlamındadır.

PEKİŞTİRELİM (s. 21)

- B. 1. Geçimini zor sağlayan, fakir
2. Bıktırmak, usandırmak
3. Kırıcı, hakaret
4. Uygun düşmek
5. Orijinal, kendisi
6. Ödemek
7. Arka arkaya dizilmiş, sıra

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 22)

1. D 2. B 3. D 4. A 5. B 6. C

ÖĞRENELİM (s. 23)

- A. 2. anı 8. misal 14. ihtiyaç
4. amaç 9. tenha 16. kılavuz
6. ev 11. öneri 18. sınav
- B. 1. sene / imtihana
2. alakalı fikirleriniz
3. eksiklerimiz mevcut
4. beygirlerine

UYGULAYALIM (s. 24)

- D
Bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerle aynı anlama gelen yani eş anlamlı olan sözcükleri belirleyelim:
hayat → yaşam
şart → koşul
şüphe → kuşku
D'deki taş sözcüğünün eş anlamlısı yoktur.
- B
Bestelenmek için yazılan sözlere "güfte" denir. Bu nedenle "sözle-rini" sözcüğünün yerine "güftesini" yazabiliriz.
- A
"Sürat" ve "hız" sözcükleri aynı anlama gelen sözcüklerdir. Bu ne-denle bir tanesini kullanmak yeterlidir.
- A
II. cümledeki "yıl" sözcüğü ile IV. cümledeki "sene" sözcüğü eş an-lamlıdır. Birbirlerinin yerine kullanılabilir.

PEKİŞTİRELİM (s. 25)

mektep / elbise / güz / yel / tedbir / defa / müsait / tabip / itiraz / sıhhat / mevzu / tasa / konut

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 26)

1. B 2. B 3. D 4. A 5. C 6. C

ÖĞRENELİM (s. 27)

1. kolay	9. alçak
2. iç	10. güzel
3. boş	11. yumuşak
4. genç	12. yaramaz
5. hafif	13. siyah
6. doğal	14. içeri
7. yeni	15. çekmek
8. yukarı	

UYGULAYALIM (s. 28)

- D
A'daki "doğu" sözcüğünün karşıt anlamlısı "batı", B'deki "seyrek" sözcüğünün "sık", C'deki "eski" sözcüğünün "yeni"dir. D'deki "acı" sözcüğü cümlede "mutsuzluk" anlamında kullanılmıştır. Cümle-deki anlamının karşıtı "tatlı" olamaz. O hâlde bu tarz sorularda sözcüğün cümledeki anlamını mutlaka belirlemeliyiz.
- A
"Yaşatmak" sözcüğünün anlamsal olarak karşıtı "öldürmek, yok etmek"tir. Bu anlamda bir söz de sadece A'da vardır.
- C
A'da "sağ" ve "sol", B'de "gündüz" ve "gece", D'de "büyük" ve "kü-çük" sözcükleri zıt anlamlı olarak kullanılmıştır. C'de ise olumlu-luk-olumsuzluk ilişkisi vardır.
- D
Soruda "dar" sözcüğü ölçülebilir bir alanın, yerin yetersizliği an-lamındadır. Bunun karşıtı ise "fazla" anlamındaki "geniş" sözcü-ğüdür.

PEKİŞTİRELİM (s. 29)

1. X 3. - 5. - 7. X 9. - 11. - 13. -
2. - 4. X 6. X 8. X 10. - 12. X 14. X

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 30)

1. B 2. C 3. A 4. D 5. A 6. C

UYGULAYALIM (s. 32-33)

- A.
- Sağ tarafımız uçurum, solumuz denizdi.
  - Sır tutmayı öğrenmek zorundasın.
  - Oyuncak evi boz, başka bir şey yap.
  - Mektup yazma tarihe karıştı karışacak.
- C.
- B
"El" sözcüğü her iki cümlede farklı temel anlamlarıyla kul-lanılmış. İlk cümlede kolumuzun bir bölümü, ikinci cümlede "yabancı" anlamındadır. Bu şekilde yazılışları aynı ama an-lamları farklı olan sözcükler eş seslidir.
  - C
Eş sesli (sesteş) sözcükler arasında hiçbir anlam ilgisi olmaz. C'deki "uç" sözcüklerinin anlamları birbirini çağrıştırıyor. Bu nedenle sesteşlik ilgisi yoktur.
  - A
A'daki "gözleme" sözcüğü bir kişiyi, varlığı göz aracılığıyla ta-kip etme, inceleme anlamındadır. Bu sözcük aynı zamanda hamur işi yiyecek türlerinden birinin de adıdır. Bu anlamlar arasında bir ilişki -gerçek, mecaz, yan anlam- yoktur.
  - D
D'deki "kitap" tek anlamlı bir sözcüktür. "At", "gül" ve "ek-mek" sözcüklerinin bunlardan farklı bir temel anlamları daha vardır.

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 35)

1. A 2. B 3. D 4. C 5. A 6. D

ÖĞRENELİM (s. 36)

Yabancı Sözcük	Türkçe Karşılığı
aktivite	etkinlik
analiz	çözümleme
bariyer	engel
best-seller	çok satan
departman	bölüm
empoze etmek	dayatmak
font	yazı karakteri
link	bağlantı
online	çevrim içi
part-time	yarı zamanlı
spontane	kendiliğinden
star	yıldız
trend	eğilim

UYGULAYALIM (s. 37)

1. D
"D" seçeneğindeki cümlede geçen full-time sözcüğü yerine bu sözcüğün Türkçe karşılığı olan "tam gün" sözü kullanılmalıydı.
2. C
"Exit" sözcüğü "çıkış", "laptop" ise "dizüstü bilgisayar" anlamındadır.
3. A
Bu tür soruları çözmek için kitapların kapaklarındaki yazıları okumamız yeterlidir.
4. B
Anlamını bilmediğimiz yabancı sözcüklerin Türkçe karşılığını bulmak için 3. sorudaki kitaba bakmalıyız veya İnternet aracılığıyla araştırmalıyız.

PEKİŞTİRELİM (s. 38)

Türkçe Karşılıkları	hesap özeti, öz
yenilenmiş	el konulmuş
en az, en küçük	merkez
çırpıcı	kahve dükkânı
liste başı	kalin, koyu
buzlu çay	etkinlik
tam gün	elektronik posta
tek liste	öznel
olay	yapboz

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 39)

1. A 2. B 3. A 4. C

ÖĞRENELİM (s. 40)

- Avucuna düşmek
- Avuç açmak

- Çenesi düşük
- Çene çalmak

- Yol kesmek
- Sözüünü kesmek

- Diline dolamak

- Pot kırmak
- Rııp sarmak

UYGULAYALIM (s. 41)

1. B
"Eli kolu bağlı olmak" deyimini "bir şey yapamamak" anlamında kullanılır. Deyimin anlamı parçanın bütününe bakıldığında da doğru tahmin edilebilir.
2. A
Korku ve telaş anlatan deyim "etekleri tutuşmak"tır. "Eteklerin zil çalması" gülüp oynamakla, sevinmekle bağlantılıdır.
3. D
"Ettiğini bulmak" deyimini, yaptığı kötülükler yüzünden kötülüğe uğramak anlamındadır. Bu deyim, içinde geçtiği cümleye uygun değildir.
4. C
"Hafife almak", önemsenmesi gerektiği hâlde üzerinde durmak, es geçmek anlamlarında kullanılır.

PEKİŞTİRELİM (s. 42)

DEYİMLERİ ÖĞRENDİM

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 43)

1. C 2. D 3. A 4. A 5. D

ÖĞRENELİM (s. 44)

Şiiri düşünür insan hatta dönüşür şiire...
Yaşamından beslenen hayallere dalar.

Ben, insanın aydınlığa ve ileriye doğru yönünü belirlediği efsanelerin gerçek olacağına gönülden inanıyorum.

Şair, son şiirlerinde umut tohumu eker içimize, en çaresiz anlarda bile, sözü yaşama tutunmaya getirir.

Söz öbeğinin anlamı, "gelecek için kurulan hayaller" dir.

Söz öbeğinin anlamı şairin okuru "yaşamla ilgili umutlandırması" dir.

Söz öbeğinin anlamı, "kişinin kendi yaşamını içeren, kendi hayatıyla ilgili" olandır.

UYGULAYALIM (s. 45-46)

- A. 1. ç 2. a 3. b 4. c
B. 1. ★ 2. ● 3. ♥ 4. ■ 5. ✿ 6. ▲
C. 1. D

Bu soruyu doğru çözebilmek için parçanın bütününe dikkatle okumak gerekli. Çünkü altı çizili söz öbeği sadece bir cümle ile ilgili olmayabilir. "Karanlık bakarlar bu hayata..." söz öbeği söz konusu kişilerin olumsuz düşündüğünü anlatır. O hâlde doğru cevap "İnsanların karamsar olması" olur.

2. B
"Birinin ayak izlerinde yürümek", onun yaptıklarını aynen yapmak, yani taklit etmek demektir.
3. C
Yazar, bu sözle okuduklarından çok etkilendiğini belirtiyor. Kendini kitaplardaki kahramanlar gibi hissediyor, onların hayallerine ortak oluyor.
4. A
Bu sözdeki "dışarı" sözcüğü Datça'nın doğal güzelliklerinin dışındakiler anlamındadır.

PEKİŞTİRELİM (s. 47)

- Mustafa Kemal'in güneş olması
Bütün insanlara yaşama gücü vermesi
- Mustafa Kemal'in aydınlık olması
İnsanlarda karamsarlığı yok etmesi
- Göz bebeklerinin yıldız yıldız ışıması
İnsanların mutlu olması, sevinmesi
- Mustafa Kemal'in mutluluk olması, yeryüzüne inmesi
Bütün insanlara huzur, güven aşılması

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 48)

1. D 2. A 3. B 4. C 5. B 6. C

ÖĞRENELİM (s. 49)

1. anlamlarını değiştirmişlerdir
2. anlamını değiştirmiştir
3. a. çokluk / anlamını / değiştirmedii
b. değiştirdi

ÖĞRENELİM (s. 50)

kişiye
sözcüğün yapısını ve anlamını

2. "-ak" eki / sözcüğün anlamını değiştirmiş.
3. "-eç" eki / sözcüğün anlamını değiştirmiş.
4. "-daş" eki / sözcüğün anlamını değiştirmiş.
5. "-le", "-m" eki / sözcüğün anlamını değiştirmiş.
6. "-ci" eki / sözcüğün anlamını değiştirmiş.

UYGULAYALIM (s. 51)

1. D
Bu soruyu çözerken, önce sözcüklerin kökünü ve ekini belirlemelisiniz.

<u>Su</u> - <u>ya</u>	<u>Ev</u> - <u>im</u>
Kök Ek	Kök Ek
<u>Ağac</u> - <u>lar</u>	<u>Sil</u> - <u>gi</u>
Kök Ek	Kök Ek

Sonra da sözcüğün kök hâlindeki anlamı ve ek aldıktan sonraki anlamını karşılaştırmalısınız. Yani ek, sil sözcüğüne yeni bir anlam kazandırmıştır. Sil ve silgi sözcükleri aynı anlamda değildir.

2. B
"Gençlik, ihtiyarlık, çocukluk" yaşam dönemlerinin adı olduğu hâlde "insanlık" bir özelliktir.
3. C
Türkçemizde "sa" diye bir sözcük yoktur, sözcüğün kökü "salı"dır.
4. D
"Sev" emir anlamlı bir sözcükken "sevgi" bir duygu adıdır. Sözcüğün anlamı değişmiştir.

PEKİŞTİRELİM (s. 52)

- A.**
2. Yer kabuğunun çıkıntı, yüksek yerleri.
Birçok dağın bulunduğu yer.
  3. İşitme organıyla algılanan titreşim.
Sesi olmayan ortam.
  4. Hoşa gidilen bir şeye sahiplik duygusu, haz.
Hoşa gitme özelliği olan.
- B.**
1. ya / luk
  2. ü / siz
  3. lük
  4. çî
  5. lt
  6. ci / liği

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 53)

1. C 2. D 3. A 4. B 5. B 6. C

ÖĞRENELİM (s. 54)

sabır + etmek $\Leftrightarrow$ sabretmek   cuma + ertesi $\Leftrightarrow$ cumartesi
kahve + altı $\Leftrightarrow$ kahvaltı
ı, i, u, ü

Ünsüz Yumuşaması (s.56)

çeşidi   saç + ı $\rightarrow$ saç
garibi   İpek + i $\rightarrow$ İpek'i
kaynağı   seyahat + e $\rightarrow$ seyahate
amaçı

UYGULAYALIM (s. 57)

1. C
omuz - una $\rightarrow$ omzuna
↓
Buradaki "u", sözcük ek alınca düştü.
Bu ses olayının adı "hece düşmesi"dir.
2. B
A'da "Gideceğim": git-ecek-im
↓
yumuşama
C'de "Kayboldu": kayıp oldu
ünlü düşmesi   ↓
yumuşama
D'de "Bekliyor": bekle-yor
↓
ünlü daralması
B'de "Sabretti": sabır etti
↓
hece düşmesi   benzeşme
3. D
gel - me - yor
↓
mi
"-me" ekinde "e" sesi -yor ekinin yüzünden "i"ye dönüştü, yani daraldı. Ünlü daralması.
4. A
Sinop-a $\rightarrow$ Sinob'a şeklinde yazılarak söyleyişe uyulmuş fakat özel adlar söyleyişe uygun yazılmaz.

PEKİŞTİRELİM (s. 58)

- A.** omzundaki - akli - fikri - sabredemedi - kahvaltı - birbirimize
B. taşımıyor - izliyor - başlıyoruz
C. göğsündeki: Hece (ünlü) düşmesi
anlattı: Ünsüz benzeşmesi
kanadının: Ünsüz yumuşaması
rengine: Ünsüz yumuşaması
akla: Hece (ünlü) düşmesi

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 59)

1. B 2. C 3. D 4. A 5. B 6. A

ÖĞRENELİM (s. 60)

Yaşımıza ve gelişimimize uygun siteleri ziyaret etmeliyiz.
İnternet ortamında güvenlik açısından önlemler alınmalıdır.

PEKİŞTİRELİM (s. 61)

A. 1. D 2. Y 3. D 4. Y 5. Y 6. D 7. D

B. arkadaşım / yaşında / mutluluklar, başarılar seninle / güzel

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 62)

1. C 2. B 3. A 4. D 5. A 6. C

I. BÖLÜM I. DEĞERLENDİRME TESTİ (s. 63-65)

1. A 3. C 5. B 7. A 9. B 11. C 13. D 15. A
2. C 4. B 6. D 8. D 10. D 12. B 14. D

I. BÖLÜM 2. DEĞERLENDİRME TESTİ (s. 66-68)

1. C 3. B 5. C 7. B 9. C 11. D 13. B 15. B 17. A
2. D 4. A 6. D 8. A 10. A 12. C 14. A 16. C 18. B

YAZILI SINAVA HAZIRLIK (s. 69-70)

- A. 1. Amcalarım, yıkanmışım, göğsümü, yellerine, evvela
2. Yavaş yavaş, hafif hafif; senin uğruna, seni korumak amacıyla
3. a. ılık
b. altında
4. uç-ur-muş-um
toprak-lar-ın-ın
sınır-lar-ın-da
büyü-müş-üm
kale-ler-in-in
5. a. Y b. D c. D ç. D d. Y

B. 1. C 2. A 3. D 4. B 5. C

2. BÖLÜM: CÜMLE BİLGİSİ

UYGULAYALIM (s. 73)

- A. 1. D
→ Köyüne neden gitti?
→ Hasat mevsimi geldiği için.
“Neden?” sorusunun cevabını içerdiğinden dolayı yanıt “D” seçeneğidir.
2. C
C'deki cümle “Hangi amaçla?” sorusunun cevabını içeriyor.
Polis, hangi amaçla harekete geçti? Cevabı, “Öğrencileri ko-
rumak için.”

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 75)

1. B 2. C 3. A 4. B 5. D

UYGULAYALIM (s. 77)

A. 1. A
Bugün yağmur yağmazsa pikniğe gidelim.
koşul sonuç

Bu cümlede, pikniğe gitme işi yağmurun yağmaması ko-
şuluna bağlıdır. O hâlde bir koşul-sonuç cümlesidir.

2. C
IV numaralı cümlede koşul anlamı yoktur. C'deki bilgi
yanlıştır.

PEKİŞTİRELİM (s. 78)

tutarsa gülüyor
okunmaz Müzik / daha iyi
yemedikçe kendimi aç ev işleri daha hızlı bitiyor

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 79)

1. D 2. B 3. B 4. A 5. C 6. D

ÖĞRENELİM (s. 80)

A. benzer / farklı
 iki ya da daha fazla şey

her zaman anlaşılmak
 daha iyi açıklamak
 inandırıcılığını
 örneğin / örnek olarak / söz gelimi

B. Örneğin Söz gelimi

UYGULAYALIM (s. 81)

A. 1. A
A'da “...en mantıklı açıklama” ifadesindeki “en” sözcüğü
başkalarının da açıklama yaptığı ve bu açıklamanın diğer-
lerinden mantıklı olduğu anlamını veriyor. Yani söz konu-
su kişi ile başkaları karşılaştırılmış.

2. B
II numaralı cümlede konuya “kentler” örnek verilerek
açıklama yapılmış.

PEKİŞTİRELİM (s. 82)

B.

Çekmecenin içinde neler yoktu ki: danteller, örtüler, oyalar...

Ö

Soğuk mart ayı sona ermiş, havalar yeni yeni ısınmaya başlamıştı.

Ö

Trafik yüzünden okula geç kalıyorum, söz gelimi bu sabah...

Ö

İnsanlığa faydası çokça dokunan insanları kim sevmeyiz; Einstein, Edison... herkes tarafından seviliyor.

Ö

Dilimizde bazı sözcüklerin eş anlamlısı var: doktor, okul, sağlık...

Ö

Birlikte işe koyularak yemekler hazırlamaya başladılar.

Ö

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 83)

1. B 2. A 3. A 4. C 5. D 6. B

UYGULAYALIM (s. 86-87)

- A. 3. Şaşma 7. Pişmanlık
4. Merak 8. Sitem
5. Abartı 9. Özveri
6. Üzüntü 10. Ön yargı

B. 1. D

D'deki cümlede bir öneri yoktur. "Keşke o da yanımızda olsaydı." özlem ya da bir istek duygusu içeriyor.

2. A

1. cümlede "... severek okuduğum..." ifadesi "beğeni" anlamı içermektedir.

- C. Hayıflanma
Seslenme
Rahatlama
Kararlılık
Sıkılma
Beğeni

PEKİŞTİRELİM (s. 88)

Sevinç Öneri
Varsayım Tahmin
Beğeni Ön yargı

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 89)

1. C 2. D 3. A 4. D 5. B 6. A

ÖĞRENELİM (s. 90)

- ⊗ Bence
⊗ Nesnel Yargı
⊗ en heyecanlı / Öznel yargı
⊗ Nesnel yargı
⊗ göz dolduruyor / Öznel yargı
⊗ Nesnel yargı
⊗ Nesnel yargı

UYGULAYALIM (s. 91)

- A. 1. B
"Burası sevimli ve renkli bir şehirdi." cümlesi kişisel bir beğenidir. Herkes söz konusu şehri sevimli ve renkli bulmayabilir. Böyle ifadelere öznel diyoruz.
2. D
D'deki bilginin doğruluğu ya da yanlışlığı belirlenebilir. Kişisel bir görüş değildir.

PEKİŞTİRELİM (s. 92)

2 / 4 / 5 / 11 / 13 / 14 / 15

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 93)

1. B 2. C 3. A 4. C 5. D

ÖĞRENELİM (s. 94)

- A. uzun
Benzeyen
B. • Onun sesi yeri
• bir evde yaşıyorlar
C. Bu dizelerde leylak kokusu kişileştirilmiştir.

UYGULAYALIM (s. 95)

- A. 1. A
Bu şiirin ilk dizesinde "ağaçlar konuşur durur aralarında" ifadesi ile ağaçlara konuşmak özelliği verilmiştir. Yani ağaçlar kişileştirilmiştir.
2. D
A'da bir kişi lastik topa, B'de arkadaşlık ilişkisi kardeşliğe, C'de sohbet etmek ilaca benzetilmiş. D seçeneğindeki cümlede ise benzetme yapılmamıştır.
B. Benzetme
Kişileştirme konuşurma
Benzetme
Benzetme
Kişileştirme
Abartma

PEKİŞTİRELİM (s. 96)

1. B 2. A 3. K 4. B 5. K 6. K 7. B 8. A 9. A 10. K

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 97)

1. B 2. D 3. B 4. A 5. C

ÖĞRENELİM (s. 98)

A. Bu cümlelerdeki koyu yazılan sözcükler, cümlelerin geçiş ve bağlantı ifadeleridir.

Bu ifadeler iki ayrı olay, düşünce ya da durum arasında yer alır ve bunlar arasında geçişi sağlar, bağlantı kurar.

- B.** 1. ama
2. ancak
3. ne var ki
4. lakin
5. fakat
6. ancak

UYGULAYALIM (s. 99)

A. 1. D
"fakat" sözcüğünden sonraki ifadede sonuçlandırılması gereken bir plandan, üründen söz ediliyor. Bu düşüncenin "izin" ve "gitmek" ile bağlantısı yoktur.

2. A
Bu cümledeki ilk yargı olumlu ama ikinci yargıda bir tereddütten söz ediliyor yani ilk düşünceye aykırı bir durum var. Öyleyse boş bırakılan yere açıklama görevi olan "çünkü" sözcüğü getirilemez.

- B.** 1. ama / Çünkü
2. lakin / Ama / Ancak / çünkü

PEKİŞTİRELİM (s. 100)

- A.** 1. ama, yalnız, lakin, ancak, çünkü, fakat
2. a. ama
b. fakat
c. yalnız
- B.** 1. 4.

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 101)

1. D 2. D 3. A 4. B 5. C 6. B

ÖĞRENELİM (s. 102)

- B.**
1. Kişiler tüm güçlüklerin altından kolayca tek başına kalkamazlar. Büyük ve önemli işler yardımlaşarak daha kolay başarılır.
2. Öfkemizi kontrol altına almalıyız. Öfke sonucu kişi hem saygınlığını hem de sağlığını yitirir.
3. Bilmediğimiz, ayrıntılarını iyice öğrenmediğimiz bir işe girişmemeliyiz.
4. Temiz, dürüst, çalışkan ve bilgili bir kişi, yoksul duruma düşse de özelliklerinden hiçbirini kaybetmez.

UYGULAYALIM (s. 103)

- A.** 1. Ev alma, komşu al.
2. Zorla güzellik olmaz.
- B.** 1. İnsan, sağlığı yerindeyken, çalışma koşulları uygunken çalışmalı ki zor zamanlarda rahat etsin. "Şimdilik param, malım mülküm var." deyip de çalışmayan, darda kalınca ne yapacağını bilemez.
2. Sadece konuşarak hiçbir üretim yapılamaz. Boş sözlerle zaman kaybetmemeliyiz, çalışmalıyız.

PEKİŞTİRELİM (s. 104)

- A.** 1
4
5
7
10
- B.** 1. Evdeki / çarşıya
2. Kaz / tavuk
3. yapan / dişi
4. Harman döven / ağzı

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 105)

1. C 2. B 3. A 4. D 5. A 6. B

2. BÖLÜM I. DEĞERLENDİRME TESTİ (s. 106-107)

1. A 3. C 5. D 7. C 9. D
2. B 4. B 6. B 8. C 10. B

2. BÖLÜM 2. DEĞERLENDİRME TESTİ (s. 108-110)

1. D 3. A 5. D 7. C 9. C 11. D 13. C 15. C 17. D
2. B 4. C 6. B 8. D 10. B 12. B 14. D 16. A

YAZILI SINAVA HAZIRLIK (s. 111-112)

- A.** 1. Keşke İstanbul'dan hiç ayrılmayıydık.
2. Gündüzlerin kısacık, gecelerin çok uzun olması; güneşin doğmak bilmemesi, gündüzün çabucak bitmesi.
3. Herkes kendi evini kurmak için farklı şehirlere gitti.
4. Akıl yaşta değil baştır.
- B.** 1. söylediklerinden bir şey anlamadığı için ona
2. ama, fakat, çünkü
3. geceleriyle İstanbul gecelerini, yaşantısını
4. Bizim evde kış eğlenceleri biteli yüzyıllar oluyor
- C.** 1. Bir varlığın, durumun, olayın niteliğini anlatmak için o niteliği en iyi anlatan varlık ve kavramdan yararlanmak. İnsan dışı varlıklara, kavramlara insan özelliği vererek cümleler kurmak.
2. Bir düşünceyi, olayı duygular katarak anlatmak. Varlığı, durumu, gerçeklere bağlı kalarak anlatmak.
- Ç.** 1. A 2. C 3. D 4. B

3. BÖLÜM: METİN BİLGİSİ

ÖĞRENELİM (s. 114-115)

A. Metin okuyacaksak / neyden söz edecek / metne odaklanmayı sağlar.

1. konu
yazdıklarımızın, dinlediklerimizin
Özgürlük Ne Demek? / tanımı / kölelik kavramı
özgürlüğün insana katkıları
2. • Metinde hangi konudan söz ediliyor?
• Yazarın anlattığı şey nedir?
• Metinde ele alınıp anlatılan nedir?
• Yazan neden bahsediyor?

B. İlk cümleden itibaren kasırganın özellikleri / başlıktan / Yazarın anlattığı şey nedir / kasırganın özellikleri

UYGULAYALIM (s. 116)

- A.** 1. A
Bu metnin, ilk cümlesinde beynin emirler göndererek çalıştığı, diğer cümlelerde ise beynin çalışma sistemi açıklanmış.
2. C
Bu parçada "bataklığın yapısı" anlatılmıştır.
- B.** 1. Dünya'nın şekli
2. Konuşmalardaki eksik ya da yanlış anlaşılmanın nedeni

PEKİŞTİRELİM (s. 117)

1. Başlığa
  2. İlk cümleye
  3. Yazar neyden söz etti? / cevabını
- Kendimize değer vermenin yararları

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 118)

1. D 2. B 3. C 4. A

ÖĞRENELİM (s. 119)

• KELEBEKLER VADİSİ
Burada ne anlatıldı? / cevapla / Kelebekler Vadisi / doğrudan ilgili / Kelebekler Vadisi

► konuyla ilgili ve dikkat

UYGULAYALIM (s. 120)

- A.** 1. D
Parçada 1.000.000 yıl önce ilk insanların ateşi nasıl bulduğu anlatılmış. Yani ateşin geçmişinden söz edilmiştir. O hâlde bu parçaya en uygun başlık: Ateşin Tarihi.
2. B
Parçada "algı" tanımlanmış ve "algı farkı" açıklanmıştır. O hâlde başlık "Algı Farkı" olmalıdır.
- B.** 1. Karıncaların Haberleşmesi
2. Vücudumuzun Tepkileri

PEKİŞTİRELİM (s. 121)

1. Çömlekçilik mesleğinin özellikleri
Çömlekçilik
2. Uzaya gönderilen deney hayvanları
Uzaya Giden Hayvanlar

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 122)

1. A 2. C 3. B 4. D

ÖĞRENELİM (s. 123-124)

- asıl mesajdır. çocuklara / mutluluk getireceğini / sıkıntı yaşayacağını / Toplum kurallarına uymak insanı mutlu kılar.
- anlatmak istediği
- doğrudan ilişkilidir hat-ta yazma amacıdır.
- Metinde verilmek istenen mesaj nedir?
  - Metinden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı nedir?

UYGULAYALIM (s. 125)

- A.** 1. A
Metin bir öyküye dayanıyor. Böyle anlatımlarda, ana düşünce cümle olarak yer almayabilir. Sonuç okura bırakılır. Ama olayın nasıl sonuçlandığı ve sondaki ifadeler bize asıl anlatılmak isteneni verir.
- B.** 1. D. İnsanları çok sayıda kitabı okumaya yönlendiren temel duygu yalnızlıktır.
2. B. Demir tavında dövülür.

PEKİŞTİRELİM (s. 126)

Çabanın önemi
Düzeltilmek istediğimiz her durum için hiç vazgeçmeden çaba sarf etmeliyiz.

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 127)

1. D 2. B 3. C 4. A

ÖĞRENELİM (s. 128)

1. metnin 1. D
2. çıkmamalı / kendimize göre 2. C
4. açık veya 3. C
5. cevabı

UYGULAYALIM (s. 129)

- A.** 1. Dünyayı
2. Gerçek dostluğu
3. Bazı insan ırklarının deri renkleri
4. Biz Çocuklar
5. Sevgi, dostluk, hoşgörü
6. İnsanları ırk ayrımı yapmadan sevmeliyiz. Onlarla barış içerisinde yaşamalıyız.
7. Sevgi
- B.** Tüketici hakları nelerdir?

PEKİŞTİRELİM (s. 130)

1 / 2 / 4 / 7 / 9

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 131)

1. D 2. A 3. B 4. C 5. D

ÖĞRENELİM (s. 132)

Metin Oluşturma

2. bundan dolayı, bunun üzerine, fakat...
3. özetle, sonuç olarak, kısacası...

Metnin Planı

ipucu / özetle, sonuçta
ayrıntıları anlatılır
kısaca, sonuç olarak, özetle

Paragraf Tamamlama

1. dikkatle okuyalım
2. düşünceyi iyice düşünelim,
3. tek tek yerleştirip değerlendirelim
4. Mantıklı ise soru ve sorun çözülmüştür

Paragrafi İkiye Bölme

konu değişti mi?
farklı olan cümle ikinci paragrafın
bundan dolayı

UYGULAYALIM (s. 133)

A. 1. B

Bu parçada, başarılı olmanın koşulu olarak dile hâkim olmak gerektiği anlatılıyor ve "böylece" sözüyle sonuca gidiliyor. Metne uygun sonuç B'deki yargıdır.

2. B

"Gelişim"le ilgili bir tespit yapıldıktan sonra farklı bir anlamda geçilmiş ve II numaralı cümleyle "gelişim" tanımlanıp açıklanmıştır.

B. 1. V - II - IV - I - III.

2. A. Bir zamanlar

B. Şimdi çocukların / açıkladı

D. ilk defa / iki saat vardı

PEKİŞTİRELİM (s. 134)

- Dil toplumun ortak malıdır.
- İçinde bulunduğumuz zamanı en güzel şekilde değerlendirmeliyiz.
- Yunus Emre söz dağarcığını, halkın söz değerleri üzerine kurmuş, geliştirmiş.

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 135)

1. B 2. C 3. A 4. D

ÖĞRENELİM (s. 136)

- A. ▶ yaşanması mümkün olan / olayın / durumun
▶ olaya
▶ olayı / kişiler / geçtiği yer / yaşandığı zaman
▶ bu bölümlere

B.

KARŞILAMA SEVİNCİ

O sabah, ortalığın daha da serinlediğini fark etti Mustafa. Henüz on üç yaşındaydı. Çelimsiz vücudu, bu Eylül sabahında birden ürperivermişti. Sirtına hırka aldı. Azık torbasını anasının elinden alırken her gün olduğu gibi ne yana gideceğini söyledi:

— Ana, bugün Düzalan'a doğru gideceğim.
— İyi, azığını yememezlik etme. Akşama dek keçilerin ardında koşuyorsun, dedi anası.
— Tamam, yerim.

Anası, gözpınarlarında tomuran iki damla yaş başındaki örtünün ucuyla sildi. Mustafa, göz ucuyla ona baktı. Üzülmesini istemiyordu. Annesinin duygusallığı, Mustafa'nın babasız büyüyor olmasındandı. Geçen birkaç yıl boyunca babası hiç yanlarında olamamıştı. Çünkü askerde ve uzaklardaydı.

Sonra bir gün, onun geldiğini haber vermişlerdi. Koşup karşılamışlardı. Mustafa, önce tanıyamamıştı babasını. Bir an öylece kalakalmış, sonra onun kollarına atılmak istemişti. İşte o anda, babasının koltuk değneğini görmüş, kendini tutmuştu. Babası, yıllardır süren savaşların sonuncusundan, Kurtuluş Savaşı'ndan dönüyordu. Ancak çok önemli bir eksiği vardı artık: Bir bacağı yoktu. Onu savaşta yitirmişti. Bundan böyle koltuk değneği olmaksızın yürüyemeyecekti. Karşılama sevinci, yeni bir acıyla yok olup gitmişti.

Hüseyin YURTTAŞ

Masal (s. 137)

- ▶ olağanüstü
▶ bir tekerleme
▶ dev, cin, peri, prenses
▶ iyiler

Fabl

Sahip olduklarımızın değerini bilmeliyiz.

E-Posta (s. 138)

- ▶ düz yazı, mesajlar, resim, ses, video
▶ çok hızlı şekilde
▶ elektronik ortamda gönderilen

Haber Metni

- ▶ çeşitli olay, durum ve görünümle
▶ açık ve anlaşılır
▶ ne, neden, nerede, nasıl, ne zaman, kim

Şiir (s. 139)

- A. ▶ sanatlı, mecazlı / aynı duyguyu yaşatmaktır.
▶ her bir satıra
▶ ses tekrarları
▶ ana duyguyu

B. Bahar sevinci

UYGULAYALIM (s. 141)

B. 1. C

Bu metindeki kahramanlar hayvanlardır. Kişileştirilmişlerdir. Metin, dizeler hâlinindedir ve ders verici bir içeriğe sahiptir. Düşünceler de şiir biçiminde anlatılabilir. Bu özellikler "fabl" da görülür.

2. B

Masallarda belirli bir yer, ülke, zaman yoktur. Bu durum "giriş" bölümündeki tekerlemede açık açık görülür. (Bir varmış bir yokmuş.)

3. A

Uçan halılarla gökyüzünde dolaşmak masallarda vardır. Çünkü hayal ürünü bir olaydır.

PEKİŞTİRELİM (s. 142)

Haber

1. Şiir
2. Masal

Türleri, konuları, anlatımı, yazılış biçimleri, amaçları... farklıdır.

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 143)

1. B 2. A 3. D 4. C 5. C

ÖĞRENELİM (s. 144)

1. Atatürk'ün kitap sevgisi
2. kitapla ilişkisi
altını çizdiği

UYGULAYALIM (s. 145)

A. B

Şiirlerin birinde yaz mevsimi konu edilmiş, diğerinde ise sonbahar mevsimi. Ana duyguları ise ilk şiirin yaz sevinci, ikinci şiirin sonbahara karşı bir kaygı duygusudur. Bu durumda şairlerin bakış açısı da aynı olamaz. Her iki metin de dizeler hâlinde yazılmıştır. Metin türleri ortaktır. İki metin de şiirdir. O hâlde bu sorunun cevabı B olur.

B. 3/5

PEKİŞTİRELİM (s. 146)

1. Kahvenin Anadolu kültüründeki yeri, önemi
2. Kahve kültürüne çok önem verildiği
3. Farklı örnekler üzerinden anlatmışlardır.

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 147)

1. D 2. A 3. C

ÖĞRENELİM (s. 148)

- A.
1. yer, zaman ve kişiler
  2. bir olay / bu olayı yaşayan
  3. hikâye (öykü) unsurları
- B.
- kişi, yer, zaman
  - a. Bir grup denizcinin Cinmısı Adaları'na yerleşmesi
  - b. Kaptan, kaptanın eşi, denizciler
  - c. Cinmısı Adaları
  - ç. Yüz yıl kadar önce

UYGULAYALIM (s. 149)

- A.
1. C
Bu parçada olay, olayı yaşayanlar (kişiler) ve olayın geçtiği yer belirtilmiş fakat zaman belirtilmemiş.
  2. B
Altı çizili sözcükler olayın zamanını belirtmektedir.
- B.
1. sahile gidış ve sahilde renkli taşlar toplama
sahil
Ülfet teyze
  2. Uyumadan önce yaşananlar
Belirsiz
Gece
Anlatıcı

PEKİŞTİRELİM (s. 150)

Zaman: Anlatıcının çocukluk yılları

Olay: Köye çeşme yapılması

Yer: Köy

Kişiler: Anlatıcı, öğretmen, Ahmet, baba

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 151)

1. D 2. A 3. C 4. B 5. D

ÖĞRENELİM (s. 152)

Gerçek Unsurlar

1. Gerçek;
2. Duyu organlarımızla
3. olduğu gibi

Kurgusal Unsurlar

1. Kurgu (kurmaca)
3. hayal ürünü

UYGULAYALIM (s. 153)

- A.
1. D
Seçenekleri dikkatle inceleyelim: A'da çiçeklerin ürkekçe gururu ifadesi kurgusal unsurdur (Yani gerçek hayatta böyle bir şey olmaz.) B'de yıldızların kızmaması, sırtını dönmesi, C'de uğur böceklerinin bilgi yayması hayalî unsurlardır. D'de ise gerçek dışı bir ifade yoktur.
  2. A
Aşçı olan tavuk görseli kurgusal unsurları olan bir kitapta yer alabilir.
- B. 1/2/4/7/9

PEKİŞTİRELİM (s. 154)

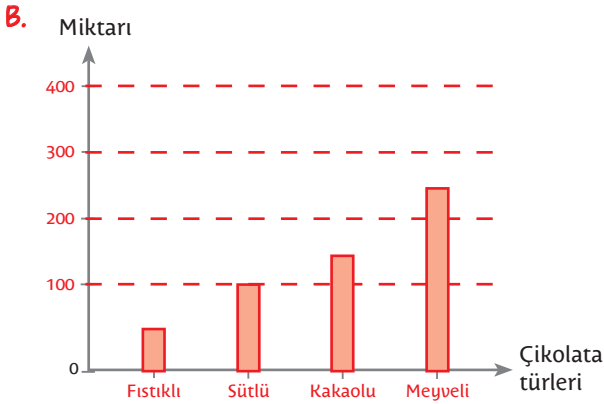
TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 155)

1. D 2. B 3. C 4. A 5. B

ÖĞRENELİM (s. 156)

- B. a. bot / spor ayakkabı
b. sandalet / çizme
c. bin beş yüz

UYGULAYALIM (s. 157)

PEKİŞTİRELİM (s. 158)

a. 2 b. 3 c. 1 ç. 5 d. 4

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 159)

1. D 2. D 3. A 4. C

3. BÖLÜM I. DEĞERLENDİRME TESTİ (s. 160-163)

1. D 3. B 5. B 7. A 9. D 11. D 13. C 15. D
2. B 4. C 6. C 8. A 10. C 12. C 14. A 16. B

3. BÖLÜM 2. DEĞERLENDİRME TESTİ (s. 164-168)

1. A 3. B 5. B 7. D 9. C 11. A 13. B 15. C 17. A 19. A
2. C 4. D 6. C 8. A 10. C 12. D 14. D 16. B 18. C

YAZILI SINAVA HAZIRLIK (s. 169-170)

- A. 1. Ramazan ayı öncesi yufka ekmek yapma telaşı.
2. Hikâye edici metindir, olay üzerine kuruludur. Olay, zaman, kişiler, yer, anlatıcı gibi unsurları vardır.
3. Zehra kadın: Ev sahibidir, kiracılarıyla iyi geçinmektedir. Ramazan öncesi yufka yapmak için hazırlık yapmaktadır. Songül: Zehra kadının kiracısıdır. Yardımlaşmayı sevmektedir.
Fatma: Songül ile aynı özellikleri taşımaktadır.
4. • Yardımlaşmayı seviyorlar.
• Ramazan ayı öncesinde hazırlık yapıyorlar.
• Aynı avluda iş yapıyorlar.
5. Bu metinde "zaman" geri plandadır. Çünkü ramazandan önce olduğu belli ama kaç gün önce olduğu, hangi gün olduğu belirsizdir.
- B. 6. İki metnin de konusu Atatürk ve iki metinde de açık bir dil kullanılmıştır.
7. I. metin dizeler hâlinde, II. metin düzyazı şeklinde yazılmıştır.
I. metinde II. metne göre daha yakın bir dönemdeki olay anlatılmıştır.
8. Olay: Anıtkabir'e gidiş
Yer: Anıtkabir
Zaman: Yaz mevsiminde bir pazar günü
Kişiler: Mehmet, annesi, babası
- C. 1. D 2. A

4. BÖLÜM: YAZIM BİLGİSİ

ÖĞRENELİM (s. 172)

- Alman, İngilizce, Uranüs, Güneş...
→ Reyhan Sokağı, Cevat Dünder Caddesi...
→ Türk Tarih Kurumu, Anıtkabir Derneği, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı...
→ Küçük Beyaz Uğur Böceği, Nutuk...
→ 30 Ağustos Zafer Bayramı, Kurban Bayramı...
→ Amerikalı, Türkçe...
→ 5 Ağustos Cumartesi, Ağustos 2017...
→ Giriş, Çıkış, Başkan, Durak...

UYGULAYALIM (s. 173)

A. 1. C

C seçeneğindeki "güneş" sözcüğü, gezegen anlamında kullanılmadığı için küçük harfle başlamalıydı. Büyük harf kullanılması yazım yanlışlığıdır.

2. D

D seçeneğindeki "fransızca" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Dil adları büyük harfle başlar. Sözcüğün doğru yazımı, "Fransızca"dır.

B.

Büyük Taarruz Kararı

Hamdi Osmanzade anlatıyor: Üç buçuk yıl süren Kurtuluş Savaşı'nı zaman zaman çok çetin mücadelelerle geçirdik. Önde düşman ordusu, arkasında onları koruyan büyük devletler... Orta Anadolu ta Kars'a kadar ayaklanmış. İstanbul kendi derdiyle meşgulken Karadeniz Bölgesi'nde yeni bir devlet kurulmaya çalışılıyor.

Gerisini siz hesap edin.

PEKİŞTİRELİM (s. 174)

- Faruk Nafiz Çamlıbel'in Han Duvarları'nı Osmanlıcasından okudum.
- Makedonya tahtına oturan Büyük İskender Asya seferine çıktı.
- Evin tatlı kedisini Minnoş, balkona saklanmış.
- Adana'nın Türkçesiyle Diyarbakır'ın Türkçesi arasında ağız farklılığı vardır.
- Aramızda Özgür Yazarlar Derneğinin kurucusu da bulunmaktadır.
- "Kelimelerin gücünü bilmeden insanları anlamak imkânsızdır." demiş Konfüçyüs.
- Kitaplığımızda bir yığın Bilim Çocuk dergisi var.
- Bu seneki hedeflerim arasında İngilizce ve Almancamı ilerletmek de var.
- Kamu görevine 1893'te Güney Afrika'da, olumsuz koşullarda başlamış.

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 175)

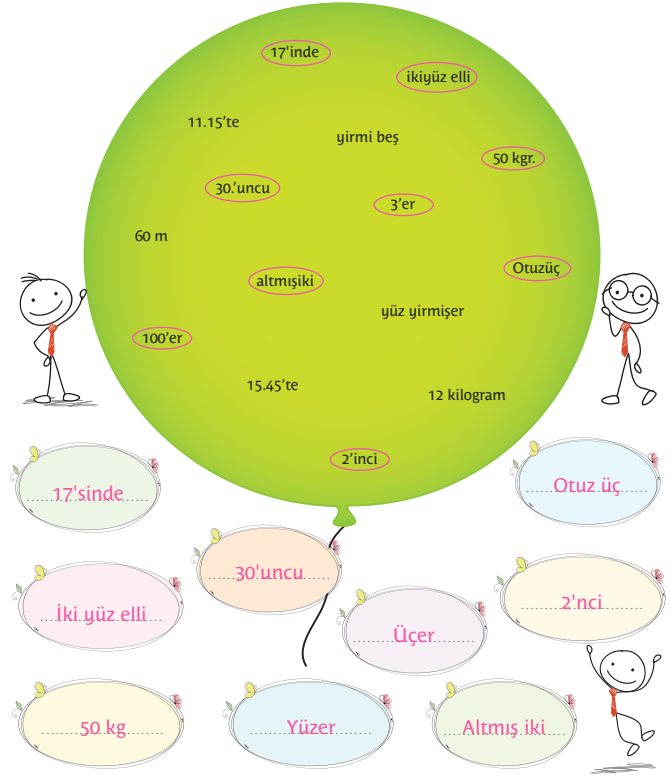
1. B 2. C 3. A 4. B 5. D 6. C

ÖĞRENELİM (s. 176)

- (✓) İnsanların %25'i "Katılıyorum." demiş.
- (✓) Bu elbise 30 TL'dir.
- (✓) Saat yedide uyandım.
- (✓) Toplantı on buçukta başladı.
- (✓) On iki
- (✓) İki milyon üç yüz yirmi bin seksen yedi...
- (X) Yirmiiki

- (✓) Beşer, altışar, ikişer, onar...
- (X) 5'er, 6'şar, 2'şer, 10'ar...
- (✓) 3.
- (✓) 3'üncü
- (X) 3'üncü
- (✓) XX. yüzyıl
- (✓) II. Mehmet
- (✓) IV. cilt

UYGULAYALIM (s. 177)

PEKİŞTİRELİM (s. 178)

1. D 3. D 5. Y 7. D 9. Y 11. D
2. Y 4. Y 6. Y 8. D 10. D 12. D

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 179)

1. B 2. C 3. B 4. A 5. D 6. C

ÖĞRENELİM (s. 180)

A.

	Örnekler
1. Cümlelerin sonuna konur.	Bugün hava çok güzel.
2. Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.	a. Beşinci → 5. b. Sekizinci → ...8.... c. Yüzüncü → ...100....
3. Bazı kısaltmaların sonuna konur.	a. s. → sayfa b. ...Dr... → doktor c. ...No... → numara
4. Tarihlerin yazılışında gün, ay, yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.	a. 12.05.2016 b. ...01.01.2019..
5. Saat ve dakikayı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.	Bugün 8:30'da uyandım.

B.

Cümleler	Nokta neden kullanılmış?
Ali, 21:30'da Ankara'ya geldi mi?	Saat ile dakikayı ayırmak için
Prof. Naz Hanım kürsüye çıktı mı?	Kısaltma yapmak için
Eyvah, 2. kattan dumanlar çıkıyor!	Sıra belirtmek için

Noktalı Virgül (s. 182)

A.

- Virgülle ayrılmış tür ve takımları birbirinden ayırmak için konur.
  - Büyük bavula giysilerimi, kitaplarımı, küçük bavula hatıra defterlerimi, dergileri, sözlükleri koydum.
- Ögeleri arasında virgül bulunan iki cümleyi birbirine bağlamak için kullanılır.
  - Zehra, bu sınav için günlerce çalışmıştı; sınav için artık hazırdu.

İki Nokta

- Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur.
  - Kitaplığında bir sürü kitap vardı; atlaslar, romanlar, hikâyeler, tiyatrolar...
- Kendisiyle ilgili açıklama yapılacak cümlelerin sonuna konur.
  - Konuşmasında şu konuları özellikle vurguladı; güven, birlik, cesaret...
- Metinlerde geçen konuşmalarda, konuşan kişinin konuşmasından önce konur.
  - "Dev, korkunç bir sesle;
— Eyyy Âdemoğlu! Söyle bakayım şu gördüklerinden hangisi güzel? Keloğan;
— Gönül kimi severse güzel odur sultanım, der."

B.

	Hangi görevde kullanılmış?
At ölü, meydan kalır; yiğit ölü, şan kalır.	İçerisinde virgüller bulunan birden fazla cümleyi bağlamak için kullanılır.
Ayşe; Ali, Oğuz ve Fatma'yı doğum gününe çağırdı.	Anlam karşılığını gidermek için
Kendimi tanıyım: SB sınıfı başkanı Uğur.	Açıklanacak sözü belirtmek için

Üç Nokta (s. 183)

Bir çözüm bulmak öyle zor ki...	Cümlenin devamı okuyana veya dinleyene bırakıldığı için
Sessiz, lütfen sessiz...	Ünlemlerde anlamı pekiştirmek için
Odasında minderler, kitaplar, numlar...	Söylenmeyen nesnelere de var olduğunu belirtmek için

Soru İşareti (s. 184)

- B. 1. x 3. ? 5. x 7. x 9. ?
2. x 4. ? 6. ? 8. x

Kesme İşareti (s. 186)

- Bursa'dan Civan'ı
- cm'ye TDK'nin
- 2016'da 3'lük
- Halil Bey'den Fevzi Paşa'nın

Tırnak İşareti (s. 187)

- B. x Alıntıyı belirtmek için kullanılmıştır.
x Atasözünü belirtmek için kullanılmıştır.
x Önem verilen sözü belirtmek için kullanılmıştır.

Yay Ayrac (s. 188)

A. ✂ Türk dili, dillerin en zenginlerindedir; yeter ki bu dil bilinçli işlensin. (Atatürk)

A)
a)

B. Louis Agassiz ( ) 1807 – 1873 ( ) Alpler ( ) de bir dağ kulübesine yerleşir ( ) burada yaşama ve gözlem yapmaya başlar ( ). Bu gözlemler ( ) araştırmalar onu buzul bilimin öncüsü yapar ( ). Dünyada buzul çağları yaşandığını ilk o açıklamıştır ( ).

Kısa Çizgi (s. 189)

1. sözcükleri bölmek
2. anlamları vermek için
3. ve ekleri
4. -e, -den, -i

Afyon(-)Ulukışla arasında(,) Konya bozkırını gündüz geçmek ölümdür efendim(.) Step(,) vagonun bütün pencerelerinde tutkallı sinek kâğıdı gibi adamın gözlerine yapışır(,) manzara durmadan kayar ve yine de değişmez(.) Belki de bu yüzden o zamanlar(,) gerek iniş gerek çıkış trenleri (-)her ikisi de(-) gecelejin geçerlerdi.

UYGULAYALIM (s. 190)

A. 1. A

II numaralı cümledeki yay ayrıçla belirtilen yere noktalı virgül, III'tekine iki nokta, IV'tekine ise nokta konulmalıdır. I numaralı cümledeki anlam karışıklığını gidermek için yay ayrıçla belirtilen yere virgül konulmalıdır.

2. A

Eş görevli sözcüklerin arasına virgül, soru cümlelerinin sonuna da soru işareti konulur. O hâlde cevap: (,) (?) olur.

B.

1. "Eyvah(,) yemeği ocakta unuttum(!)" dedi ve koştı(.)
2. Bu kalemlerden mavi(,) sarı ve yeşil olanlar senin(;) diğerleri Ayşe(')nindir.
3. (")Nasıl başarılı olabilirim(?)(") sorusunun iki cevabı vardır(:)
4. Hedefi belirlemek ve sistemli çalışmak(.)
Yazık(,) çok yazık(!) Bir bardak su getireni bile yokmuş(.)
5. Savcı Bey(,) yaşlı adama sorar(:)
(-) Adınız(?)
(-) Cemel.
(-) Soyadınız(?)
(-) Kalender.
6. Ninemin (")Üç kazan, iki harca.(") öğüdünü tutamıyorum.

PEKİŞTİRELİM (s. 191)

1. D 2. D 3. Y 4. D 5. Y 6. D 7. Y 8. D 9. D 10. D

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 192)

1. D 2. A 3. B 4. D 5. C 6. D

4. BÖLÜM DEĞERLENDİRME TESTİ (s. 193-195)

1. B 3. C 5. D 7. A 9. C 11. D 13. B 15. A 17. B
2. B 4. D 6. C 8. B 10. A 12. B 14. C 16. C 18. D

YAZILI SINAVA HAZIRLIK (s. 196-198)

HALİME ÇAVUŞ

A.

Kurtuluş Savaşı'mızın destanını yaratanlar yalnızca Mehmetler, Aliler, Hasanlar mıdır? Hayır, onların yanı sıra vurulup yaralanan, ölen çiçeği burnunda nice kızlar, boynu bükük gelinler, ak saçlı analar vardır. İşte hikâyesini anlatacağım Halime Çavuş da bunlardan biridir. Kastamonu'nun Duruçay köyünden, 1898 doğumlu İbrahim kızı Halime Palabıyık.

Güzel yurdumuz Yunan işgali altında kan ağlıyor. Koca Anadolu yangın yerini andırıyordu. Genç yaşlı, kadın erkek demeden bir ölüm kalım savaşına girmemiz gerekiyordu. İbrahim kızı Halime de böyle düşünenlerdendi. Orduya yazılmak ve savaşmak istiyordu.

B.

1. D 2. Y 3. D 4. D 5. Y 6. Y 7. D 8. D 9. D

C.

1. ceviz silkilmez
2. ilacı olsa kendi başına sürer

Ç.

1. Y 2. D 3. D 4. Y 5. D 6. Y 7. D 8. D 9. Y

D.

1. A 2. B 3. A 4. D 5. C

NOTLARIM